KATALOG

ME VEPRAT E GJERGJ KASTRIOTIT-SKËNDERBEUT NGA SHEK.XV-XVIII

Koleksion personal i Patricia Nugee,
anëtare e Shoqatës Anglo - Shqiptare në Londër

Botues
Biblioteka Kombëtare
dhe Universitare e Kosovës

Drejtor
Dr. Sali Bashota

Dizajni & realizimi kompjuterik
Hekuran Rexhepi

www.biblioteka-ks.com
Adreasa: Sheshi " Hasan Prishtina", p.n, Prishtinë
Tel: + +381 38 225-605, 249 650
Tel&fax: + +381 38 248940

“Me Skënderbeun ‘u takova’ rastësisht para tridhjetë vjetësh, për të mos u ndarë më përjetësisht mbi të bëmat e tij”

“With Scanderbeg I ‘met’
accidentally thirty years ago, to
perpetully live with books about his actions”

Patricia Nugee

I. Marinus Barletius: Historia de vita et gestis Scanderbegi Epirotarum principis.
Rome: impressum per B. V. [Bemardinus de Vitalibus, 1510?] .CLIX leaves. Fo.
[Marin Barleti: Historia e Jetës dhe e Bëmave të Skënderbeut, Princit të Epirotëve —Romë: shtypur nga B.V. (Bernardinus de Vitalibus, 1510?] 159 fl. Fo.] Botimi i parë i burimit kryesor për jetën dhe fushatat e Skënderbeut.
Barleti, prift katolik nga Shkodra, i cili iku nga qyteti i lind-jes në Itali për të shpëtuar nga sundimi turk pas rrethimit të vitit 1479. Në kohën e vdekjes së Skënderbeut ishte, djalë i ri, po kishte, arritur të njihte shumë nga aleatët dhe bashkëluftëtarët e Skënderbeut. Më fort një panegjirik sesa një biografi e saktë, vepra e tij u botua në gjuhët kryesore europiane.

2. Marinus Barletius: De vita, moribus ac rebus praecipue adversus Turcas, gestis, Georgii Castrioti.. .qui propter celeberrima facinora, Scanderbegus, hoc est, Alexander Magnus, cognominatus fuit.. .Argentorati: apud Cratonem Mylium, 1537. ccclxxi p. Fo.
[Marin Barleti: Mbi Jetën, Zakonet dhe Luftërat e Bëra kryesisht kundër turqve nga Gjergj Kastrioti, të cilin, për bëmat e famshme, e quajtën Skënderbe, domethënë Aleksandri i Madh. ... Strasburg: tek Kraton Mili,1537. 171 fq. Fo.]
Ky botim i Barletit, botuar nga Caspar Hedi dhe kushtuar Albertit, Markgravit të Badenit, pretendon të jetë botimi i parë i tekstit latinisht të botuar në Gjermani.
Kjo kopje ka një kushtim të shkruar me dorë që botuesi ia bën Joakim Kamerarit.

3. [Demetrius Francus] : Comrnentario de le cose de Turchi, et del S. Georgio Scanderbeg, principe di Epyrro. .[Venice: Berhardin Milanese?] 1541. 51 leaves. 8vo.[Dhimitër Frangu] : Komentar mbi Bëmat e Turqve dhe zotit Gjergj Skënderbeut, Princit të Epirit.. .[Venedik:

CRONICA DEL
CON LICENCIA.
En Madrid por Luis Sanchez
Año M.D.XCVII.

GLI ILLVSTRI
ET
GLORIOSI GESTI
ET VITTORIOSE
IMPRESE

Bernardin Milanese?] 1541. 51 fl. 8vo]
Pavarësisht nga titulli, libi f..përmban vetëm biografinë e Skënderbeut.

4. Paolo Giovio: Comrnentarii delle cose de Turchi, di PauloGiovio, et Andrea Gambini, con gli fatti, et ia vita di Scanderbeg. Vinegia: in casa de' figliuoli di Aldo, 15,41.36, 76, 52 leaves. 8vo.
[Paolo Xhovio: Komentar mbi Bëmat e Turqve, nga Paulo Xhovio dhe Andrea Gambini, me ngjarjet dhe jetën e Skënderbeut. Venedik: në shtypshkronjën e bijve te Aldos, 1541. 36. 76, 52 fl. 8vo]
Veprat e Xhovios dhe të Gambinit kishin dalë më parë në vëllime të veçanta në disa botime në italisht dhe latinisht.

5. [Marinus Barletius] : Historia del magnanimo, et valorososignor Georgio Castrioto, detto Scanderbego ...Dal ..Ilatlno. ..per Pletro Rocca. Venetla: per Francçesco Rocca, 1560. 403 leaves. 8vo.
[Marin Barleti: Historia e shpirtmadhit dhe kryetrimit zotit Gjergj Kastrioti, të mbiquajtur Skënderbe.. .nga latinishtja. ..botuar nga Pietro Roka. Venedik: shtypur nga Françesko Roka, 1560. 403 fl. 8vo] .
Përkthimi i veprës së Barletit nga Roka doli për herë të parë në Venedik në 1554.

6. [Marinus Barletius] : Historia del magnanimo, et valoroso signor Giorgio Castrioto, detto Scanderbego.. .Dal latino... per Pietro Rocca. Venetia: appresso Fabio & Agustin Zopini, 1580. 403. 8vo.
[Marin Barleti: Historia e shpirtmadhit dhe kryetrimit zotit Gjergj Kastrioti, të mbiquajtur Skënderbe. ..nga latinishtja... botuar nga Pietro Roka. Venedik: te Fabio Agustin Xopini 1580. 403 fl. 8vo] .

7. [Marinus Bar1etius] : Des a1ler streytt-barsten und theuresten Fursten und Herren, Herrn Georgen Castrioten, genannt Scanderbeg... jetzt durch Joannem Pinicianun verteutscht. Franckfurt am Mayn: durch Weygand Han und Georg Raben, 1561. 319 leaves. 4to.
-------[2nd copy.] U.L.C. VIII. 16.57
[Marin Barleti:] [Jeta] e Princit dhe zotit Gjergj Kastrioti, kryetrimit të mbiquajtur Skënderbe. ..tani e përkthyer në gjermanisht nga Johan Piniciani. Frankfurt mbi Main: shtypur nga Vajgand Han-i dhe Georg Raben-i, 1561. 319 fl. 4to]
Përkthimi gjermanisht i Pinicianit doli për herë të parë në 1533.

TAVOLA DI

8. Andrea Gambini: Two very notable commentaries. The one of the originall of the house of Ottomanno, written by
Andrewe Gambine, and thother of the warres of the Turcke against George Scanderbeg. ..Translated oute of Italian. .. by John Shute. London: printed by Rouland Hall for Humfrey Toye, 1562. 100, 42 leaves. 4to.
[Andrea Gambini: Dy komentarë shumë të rëndësishëm. Njëri është vepër origjinale mbi oborrin e Sulltanit, e shkruar nga Andrea Gambini, dhe tjetri flet për luftërat e turqve kundër Gjergj Kastriotit - Skënderbeut. ..përkthyer nga italishtja. ..nga Xhon Shat. Londër: shtypur nga Rouland Hall-i për Hemfri Toi-n, 1562. 100, 42 fl. 4to]
Përkthyesi e pranon se stili nuk është "i zgjedhur dhe tërheqës" , "po vepra është e rëndësishme dhe për ata që merren me punë lufte është edhe e këndshme dhe e dobishme". Pjesa e paraqitur ka të bëjë me Lidhjen e Lezhës, 1444.

9. Scipione de Monti: Rime et versi in lode della ...Giovanna Castriota Carr., Duchessa di Nocera. ..Scritti in lingua toscana, latina, et spagnuola. Equense: appresso Gioseppe Cacchi, 1585. 222p. 4to. [Shipione de Monti: Poema dhe vjersha në lëvdatë të ... Xhovana Kastriota Karr., dukeshë e Noçerës... Shkruar në gjuhët toskane, latine dhe spanjolle. Ekuense: pranë Xhuzepe Kaki, 1585. 222 fq. 4to]
Përmbledhje poemash nga shumë autorë për të nderuar Xhovana Kastrioten, të bijën e Ferrante Kastriotit, për të cilën bashkëkohësit thonë se kishte "bukuri të rrallë të trupit dhe dëlirësi të paprekur të shpirtit". Ka të ngjarë që Ferrante të ishte stërnipi i Skënderbeut. Shumë poema i kushtohen paraardhësit të shquar të Xhovanës.

10. Philippus Lonicerus: Chronicorum Turcicorum ...tomus I-

III. Francoforti ad Moenum: Georgius Corvinus, impensis Sigismundi Feyrabendii. 1578. 3 vols in 2.Fo.
[Filip Loniceri: Kronikat e Turqve ...vëllimi I-III. Frankfurt mbi Main: Georg Korvini, me shpenzimet e Sigismund Fairabendit. 1578. 3 vëll. në 2 Fo.]
Vëllimi i tretë i kësaj përmbledhjeje përmban jetën e Skënderbeut të shkruar prej Marin Barletit.

11. [Demetrius Francus] : Gli illustri et gloriosi gesti et vittoriose imprese, fatte contra Turchi, dal sign. D. Giorgio Castriotto, detto Scanderbeg. Novamente ristampati. Vinegia: presso Altabello Salicato, 1584. 87 leaves. 4to.

DE VITA

TVRCORVM O

[Dhimitër Frangu: Bëmat e shquara dhe të lavdishme dhe betejat fitimtare të bëra kundër turqve nga zoti Gjergj Kastrioti, i mbiquajtur Skënderbe. Rishtypur sërishmi. Venedik: te Altabelo Salikato, 1584. 87 fl. 4to] Botuar nga Konti Gjovani Maria Bonardo. Ekstrakti përmban fjalët e Lekë Dukagjinit 'Embeta' [në shqipen e sotme 'Mbë ta'], një nga dëshmitë e para të shqipes së shkruar.

12. (Marinus Barletius] : Chronica del esforçado principe y capitan Jorge Castrioto, rey de Epiro, o Albania. .. traduzida del lenguaje portugues. ..par Juan Ochoa de La Salde. Lisboa: [s.n.], 1588. 191 leaves. Fo.
[Marin Barleti: Kronika e kryetrimit princ e kapedan Gjergj Kastriotit, mbretit të Epirit, ose të Shqipërisë. ..përkthyer nga portugalishtja ...prej Huan 0çoa de la Salde. Lisbonë: 1588, 191 fl. Fo.]
Në përkthim në portugalisht prej Fransisko de Andrade ishte botuar në Lisbonë në 1567.

13. [Marinus Barletius] : cranica del esfarçada principe y capitan Jarge Castriata, rey de Epira, a Albania. traduzida de lengua partuguesa. ..par Juan Ochaa de La Salde. Madrid: par Luis Sanchez, a casta de Juan de Mantaya, 1597. 207 leaves. Fo.
[Marin Barleti: Kranika e kryetrimit princ e kapedan Gjegj Kastriatit, mbretit të Epirit, ose të përkthyer nga partugalishtja ...prej Huan 0çoa de la Salde. Madrid: shtypur nga Lu-1s Sanges me shpenzimet e Huan de Mantaja. 207 fl. Fa.]

14. [Marinus Barletius] : The histarie af Gearge Castriat, surnamed Scanderbeg, King af Albanie. ..By iaques de L Newly translated. ..by Z.I., Gentleman. Landan: i far William Pansanby, 1596. 498p. Fa.
[Marin Barleti: Historia e Gjergj Kastriatit, të mbiquajtur Skënderbe, mbretit të Shqipërisë. ..nga Zhak dë Lavarden. Përkthim i ri. ..nga Z. J., Fisnik. Lander: shtypur nga Uilliam Pasonbi, 1596. 498 fq. Fa.]
.....[kapje e 2-të] U.L.C. Syn. 4.59.24]
Përkthimi i Historisë së Barletit nga Lavardeni ishte botuar për herë të parë në Paris në 1576. Përkthimi anglisht është bërë nga Zakari Xhons-i.
Vëllim me lidhje të Oksfordit; mbishkrime të Artur Çarletit dhe Henrieta Vanbrug-ut.

15. Jacques de Lavardin: Histaire de Gearges Castriat, surnamme Scanderbeg, Ray d'Albanie. Paris: chez G. Chaudiere, 1597. 447p. 8vo.
[Zhak dë Lavarden: Historia e Gjergj Kastriotit, të

LA VITA DI GIORGIO CASTRIOTO SCANDERBEGH

GIORGIO CASTRIOTO

THE HISTORIE OF GEORGE CAS

mbiquajtur Skënderbe, Mbretit të Shqipërisë. Paris: te G. Shodier-i, 1597. 447 fq. 8vo]

16. Jacques de Lavardin: Histoire de Georges Castriot, surnomme, Scanderbeg, Roy d'Albanie. (+ Chronologie turcique.) Franche-ville: pour Jean Arnauld, 1604. 447, 40p. 8vo.
[Zhak dë Lavarden: Historia e Gjergj Kastriotit, të mbiquajtur Skënderbe, Mbretit të Shqipërisë. (+ Kronologjia e turqve.) Franshevil. Shtypur nga Zhan Arno, 1604. 447, 40 fq. 8vo]

17. Jiri Barthold Pontanus z Praitenberka: Scanderbegus, hoc est vita et res strenue feliciterq. gestae, Georgii Castrioti, Epiri regis. ..Hanoviae: typis Wechelianis, apud Claudium Marnium & hered. Joan. Aubrii, 1609. 293p. 8vo.

[Jiri Bartold Pontani nga Praitenberku: Skënderbeu, ose jeta dhe bëmat famëmëdha të Gjergj Kastriotit, mbretit të Epirit.. .Hanover: në shtypshkronjën e Vehelit, pranë Klaud Marnit dhe trashëgimtarit Joanes Aubrit, 1609, 293. 8voJ .

18. Ritratti et elogii di capitani illustri ...descritti da Giulio Roscio [et al.] .Roma: ad instanza di Filippo de' Rossi, 1646. 404p. 4to.
[Portrete dhe lavdërime të kapedanëve të shquar. .. përshkruar nga Xhulio Roshio [e të tjerë] Romë: me porosinë e Filip de Rosi-t, 1646. 404 fq. 4to. Portretet janë gravura të Pompilio Toti-t.

19. George de Scudery: Curia politiae: or, The apologies of severall princes, justifying to the world their most eminent actions. ..London: printed for Humphrey Moseley, 1654. 190p. Fo.
[Zhorzh dë Skyderi: Gjykata e Politisë: ose apologjitë e disa princërve që përligjin para botës veprimet e tyre me të shquara ...Londër: shtypur nga Hemfri Mosli, 1654. 190 fq. , Fo.]
Përkthyer nga frëngjishtja prej Eduard Uoll-it. Apologjia e Skënderbeut i drejtohet Sulltan Muratit për të përligjur braktisjen e ushtrisë turke në betejen e Nishit në 1443; autori arrin në përfundimin se veprimi i Skënderbeut nuk ishte i përligjur.

20. Jean de Bussieres: Scanderbergus: poema.. .Lugduni: sumpt. Laurentii Anisson, &Joan. Bapt. Devenet, 1656-8. 283p. 12mo.

Cæsar Politus
OR THE
APOLOGIES
OF SEVERALL
PRINCES:
REASON.
POLICIE
LONDON

[Zhan dë Bussier: Skënderbeu: poemë...Lion: me shpenzimet e Lorent Anison-it dhe Joan Baptist Dëvënet-it, 1656-8. 283 fq. 12mo.].
Poemë në heksametra latinë në 8 kapituj.

21. Jean de Bussieres: Scanderbergus: poema.. .(+ Carmina varia..) Ed.. emendatior. [Lyon] : sumpt. Guill. Barbier, Joannis Girin, & Franc. Comba, 1662.213, 68p.8vo.
[Zhan dë Busier: Skënderbeu: poemë. ..(+ vjersha të ndryshme). Botim i korrigjuar. [Lion]] : me shpenzimet e Gijom Barbie-së, Joan Giren-it dhe Fransua Komba-së, 1662, 213. 68 fq. 8vo]

22. [Henry Marsh] : A new survey of the Turkish Empire, history and government compleated. London: printed by J.B. for Samuel Bolton, 1664. 196, 96p. 8vo.
..... A new survey of the Turkish Empire and govemment. ..London: printed for Henry Marsh, 1663. 108p. 12mo. U.L.C. T.6.27
[Henri Marsh: Studim i ri i Perandorisë Turke, i historisë dhe i qeverisjes. Londër: shtypur nga J.B. për Samuel Bolton-in, 1664. 196. 96 fq. 8vo]
Shtesë e "Studimit të Ri " po të Marsh-it, të botuar një vit më parë. Të dy pjesët pasqyrojnë interesimin në punët e Turqisë nga sulmet e kësaj të fundit në Austri dhe Hungari.

23. The conduct and character of Count Nicholas Serini ..With his parallels Scanderbeg & Tamberlain. ..London: printed for Sam. Speed, 1664. 168p. 12mo.
[Sjellja dhe karakteri i Kont Nikollë Serini-t:. ..Krahasime me Skënderbeun dhe Tamerlanin. ..Londër: shtypur nga Sam. Spid-i, 1664, 168 fq. 12mo].
Parathënia nga: O.C. Kont Miklosh Zrinji i Riu (1620-1664), cili ishte poet si edhe burrë shteti dhe ushtarak i shquar. Vdiq para kohe nga plagët që kishte marrë në një gjah derri të egër.

24. [Baron Samuel von Pufendorf] : Georgii Castriotae, Scanderbeg vulgo dicti, historia, compendio tradita. (S.I.: s.n.], 1684. 45p. 12mo.
[Baron Samuel fon Pufendorf: Histori e shkurtër e Gjergj Kastriotit, i quajtur Skënderbe nga populli. 1684. 45 fq. 12mo.]
Kjo broshurë e rrallë thuhet se është shkruar me kërkesën e Karl Ludvigut, elektor palatin, dhe Johan Filipit, elektor i Maincit.

25. Jean Nicolas Duponcet: Histoire de Scanderbeg roy

SCINDERBEG
TRAGEDY.

d'Albanie. Paris: chez Jean Mariette, 1709. 590p. 12mo.[Zhan Nikola Dyponse: Historia e Skënderbeut, mbretit të Shqipërisë. Paris: te Zhan Mariet-i, 1709. 590 fq. 12mo]
Bazuar në Barletin dhe shkrimtarë të tjerë. Krahaso portretin, që është përfshirë, me atë që është marrë nga gravura e fan Fliet-it.

26. Antoine Teissier: Abrege de la vie de divers princes. Arnsterdam: [s.n.], 1710. 228p. 12mo.
[Antuan Tesie: përmbledhje e jetës së princërve të ndryshëm. Amsterdam: 1710. 228 fq. 12mo]

27. [- Chevilly] : Scanderberg, ou, Les avantutes du prince d'Albanie. Paris: chez Charles-Jean-Baptiste Delespine et Gregoire-Antoine Dupuis, 1732. 2 vols. 12mo.
[— Sheviji: Skënderbeu, ose Ndeshtrashat e princit të Shqipërisë. Paris. Tek Sharl-Zhan-Baptist Delespin dhe Greguar-Antuan Dypyis, 1732. 2 vëll. 12mo]

28. Giovanni Maria Biernmi: Istoria di Giorgio Castrioto, detto Scander-begh. Brescia: dalle stampe di Giam-Batista Bossino, 1742. 502p. 8vo.
[Xhovani Maria Biemi: Historia e Gjergj Kastriotit, i quajtur Skënderbe. Breshia: shtypur nga Giam-Batista Bosino, 1742. 502 fq. 8vo]
Sido që i botuar në një datë relativisht të vonë, vepra e Biemi-it ka qenë një nga burimet parësore për historinë e Skënderbegut, sepse ai pretendon se ka shfrytëzuar një relacion të shtypur në 1480 nga një anonim shqiptar. Më vonë ky libër, gjoja i shtypur nga Ratdolt-i në Venedik, ishte zhdukur nga qarkullimi. Megjithëse i pranuar si i vërtetë nga Peshkop Fan Noli në Historinë e Skënderbeut të vitit 1947, hulumtimet e fundit kanë nxjerrë se kemi të bëjmë me një falsifikim nga Biem-i.

29. Thomas Whincop: Scanderbeg: or, Love and liberty. A tragedy. To which are added, A list of all the dramatic authors.. .London: printed for W. Reeve, 1747. xix, 320p. 8vo.
[Tomas Uinkop: Skënderbeu ose Dashuri e Liri. Tragjedi, së silës i janë shtuar, një Listë e të gjithë dramaturgëve.. .Londër: shtypur nga U. Riv, 1747. XIX, 320 fq. 8vo]
Pjesa më e madhe e këtij vëllimi, i cili është botuar 17 vjet pas vdekjes së autorit, është zënë nga lista e dramaturgëve anglezë dhe veprave të tyre. "Skënderbeu " i Uinkopit nuk është vënë kurrë në skenë; ai bazohej në "Skënderbeun e Madh " të Znj. De la Rosh Gilem [Mlle de La Roche Guilhem] të botuar më 1688.

30. Lorenzo Ignacio Thiulen: Dialoghi nel regno de' morti: Dialogo primo fra Giorgio Castrioto, altrimenti detto Scanderbeg, re d'Albania, e d'Epiro, e l'imperatore romano Carlo Magno.. .[Etc.] Rome: presso Pietro Manna. 1832. 5 parts.
[Lorenco Ignacio Tiulen: Dialogë në botën e të vdekurve: Dialogu i parë në mes të Gjergj Kastriotit, të quajtur ndryshe Skënderbe, mbretit të Shqipërisë, dhe Perandorit Romak Karlit të Madh. ..[etj.] Romë: te Pietro Mana. 1832. 5 pjesë]
Tiulen-i (1746-1833), i lindur në Suedi, ka qenë për një kohë anëtar i Shoqatës së Jezusit. Përmbledhja e 48 dialogëve të tij u botua për herë të parë në Bolonjë. 1816-1820.

32. Antonio Zoncada: Scanderbeg: storia albanese del secolo xv. Milano: Giacomo Agnelli. 1874. ix, 498p. [Antonio Xonkada: Skënderbeu: Histori shqiptare XV. Milano: Xhakomo Anjeli. 1874. IX, 498 fq.]
Xonkada (1813-1887), i përshkruar si "shumëshkrues i palodhur", ishte profesor i letërsisë italiane në Universitetin e Pavisë.

33. Plutarch: The lives of the noble Grecians & Romans.. .And now.. .are further added the lives of twenty selected eminent persons. ..out of. ..Andrew Thevet. London: printed Miller, sold by William Lee, 1657' 1031, 76p. Fo
[Plutarku: Jetët e Grekëve dhe Romakëve fisnikë. ..dhe tani... me shtesën e jetëve të njëzet personaliteteve të shquara. ..të zgjedhura ...nga Endrju Tevet. Londër: shtypur nga Abraham Miller, shitur nga Uilliam Li,1657. 1031, 76 fq. Fo]
Jetëshkrimi i Skënderbeut është marrë nga "Les vrais pourtraits et vies des hommes illustres".

34. Francesco Sansovino: Gli annali overo le vite de' principi et signori della casa Othomana. Venetia: appresso Jacopo Sansovino, 1570. 134 leaves. 4to.
[Frangesko Sansovino: Vjetarët ose jetët e princërve dhe zotërve të derës së Otomanit. Venedik: te Jakopo Sansovino, 1570. 134 fl. 4to]

35. Nicolao Granucci: L'eremita. ..con un breve compendio de' fatti piu notabili de' Turchi.. .La vita del Tamburlano, di Scanderbeg. ..Lucca: appresso Vince Busdraghi, 1569. 170 leaves. 8vo.
[Nikolao Granu9i: Vetmitari. ..me një përmbledhje të shkurtër të bëmave më të rëndësishme të turqve. ..Jeta e Tamerlanit, Skënderbeut. ..Lukë: te Vinçe Busdragi, 1569.

DIALOGHI
SUL SISTEMA DEL MONDO
Tolemaico e Copernicano
DI
Galileo Galilei
NOBILE FIORENTINO
ACCADEMICO INSIGNE
E PROFESSORE PRIMARIO
DELLA SCIENZA MATEMATICA
NELLO STUDIO DI PISA
E
FILOSOFO E MATEMATICO PRIMARIO
DEL SERENISSIMO
COSIMO II
GRAN DUCA DI TOSCANA
CON PRIVILEGIO
IN FIORENZA
PRESSO GIORGIO MARESCOTTI
1632

COMMENTARIO
SU LE COSE DI TVA

170 fl. 8vo]
Kjo vepër e çuditshme është shkruar si shprehje mirënjohjeje për murgët e Kuvendit të Freterye Kamaldoleze, njeri nga të cilët i mjekoi autorit një plagë në këmbë.

36. Franciscus Blanchus: Dictionarium Latino Epiroticum.. Romae: typis Sacr. Congr. de Propag. Fide. 1635. 222p. 8vo.[Frang Bardhi: Fjalor Latinisht-Epirotisht. ..Romë, në tipografinë e Propaganda Fide. 1635. 22 fq. 8vo.]
Fjalori i Frang Bardhit, me një gramatikë të shkurtër dhe fjali. Bardhi përdori tri shkronja të reja për të dhënë tingujt e shqipes.

[37] LAVARDIN (Jaques de) .The Historie of George Castriot, surnamed Scanderbeg, King of Albanie. Containing his famous actes, his noble deedes of Armes, and memorable victories against the Turkes, for the Faith of Christe. Newly translated out of French into English by Z. J. Gentleman. First English Edition. Folio [Size $11^{1/2}$ by 8 inches] .
[Lavardin (Zhak dë). Historia e Gjergj Kastriotit, të mbiquajtur Skënderbe, Mbretit të Shqipërisë. Përmban veprat e tij të shquara, bëmat fisnike dhe fitoret e paharrueshme kundër turqve, për fenë e Krishtit. përkthyer rishmi nga frëngjishtja në anglisht prej Z.J., Fisnik. Bofimi i parë anglisht. Fo. 29 x 20 cm]

[38] Margherita Sarrocchi: La Scanderbeide, poeme heroico... Roma, Appresso Lepido Facij, MDCVI.

[Margerita Sarroki: Skanderbeida, poemë heroike. ..Romë, te Lepido Façij]

[39] C. Randall: The Grecian Hero, or the life and heroic actions of George Castriot, King of Epirus and Albania, commander called Scanderbeg. Stirling [1810?] .24p 8vo.

[C. Randall: Heroi i Greqisë, ose jeta dhe veprat heroike të Gjergj Kastriotit, Mbretit të Epirit dhe të Shqipërisë, kapedanit të mbiquajtur Skanderbeg. Stirling [1810?] .24 fq 8vo.]

[40] Stephano Zannovich: Den Store Castriotto of Albanien callad Scanderbeg Historia. Stockholm 1788.
[Kryetrimi Kastriot i Shqipërisë, i mbiquajtur Skënderbe. Histori. Stokholm. 1788]

(Referencat janë bërë nga Zef Simoni)